

Neutraal nieuws

Visie – 24 september 2005

De mediaplannen van het kabinet lagen recent op een hoorzitting van de Tweede Kamer onder vuur. Een deel van die kritiek is terecht. Maar niet de knip die het kabinet wil zetten tussen Nieuws en Opinie en debat. Het eerste, met het *Journal*, blijft bij de NOS, het tweede hoort bij de omroepverenigingen. Die knip dwingt actualiteitenprogramma's om kleur te bekennen en steeds eenvormiger te worden, en daar zijn we als EO blij mee. Maar anderen lopen tegen die splitsing te hoop. Nieuws zonder duiding bestaat niet, zei een omroepbaas op de hoorzitting. Dat kun je niet losknippen. Voor elk journal moet je uit de veelheid van nieuws keuzes maken: dit wel, dat niet. Zo'n keus is nooit neutraal, net zo min als de woorden die je kiest voor de tekst onder de items en de gasten die je selecteert. Dus kun je geen knip zetten tussen nieuws brengen en opinievorming. En dus moet ook dat laatste maar naar de NOS, is de conclusie.

Toen hij zei dat nieuws niet neutraal is, dacht ik: Nu horen we het ook eens van een ander. Als het *Journal* een item maakt over het homohuwelijk, proef je daarin soms de sympathie van de verslaggever. En dat je als redacteur Pinkpop meer nieuws en dus meer een journalitem waard vindt dan het Flevofestival, wordt mede bepaald door je eigen overtuiging of levensstijl. Dat pleit er overigens eerder voor om het *Journal* weg te halen onder de neutrale NOS vandaan en onder te brengen bij de geprofileerde omroepen. Nou, die kant – elke omroep zijn eigen journal – wil niemand op. Terecht. Dat is geldverspilling en doet schade aan de kwaliteit en aan de inzet om het Journal dan minstens zo objectief en onafhankelijk mogelijk te laten zijn.

Maar laat dan in elk geval de actualiteitenrubrieken bij de omroepen en laat de pluriformiteit aan opinies die Nederland rijk is, ook in onderwerps- en gastenkeus en in nieuwsduiding tot uiting komen. Maskers af en kleur bekennen. Dat is fair en eerlijk, en beter dan die rubrieken onder de algemeenheid en neutraliteit van de NOS te schuiven en dan vervolgens onder die vlag links progressieve, rechts populistische of vaag christelijke items te maken. Want hoeveel ruimte is er dan nog om, zoals recent bij de EO, indringend met Paul van Vliet te praten over zijn zoektocht naar God, of om de intolerantie van neoliberale politici in het debat over schepping/evolutie aan de kaak te stellen?